12 Ιουλίου 2015

Η δύναμη και η χρησιμότητα της πραότητας

Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Άγ. Ιωάννης Χρυσόστομος / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες

Φωτο:kosmaser.blogspot.com

(Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου)

1. Γιατί, πες μου, ποιός είναι από όλους αγαπητός; Εκείνος που συγχύ-ζεται, που εξοργίζεται, που κάνει σαν θηρίο και συμπεριφέρεται έτσι προς τους άλλους που έχουν την ίδια μ' αυτόν ανθρώπινη φύση, ή εκείνος που είναι πράος, γαλήνιος και ατάραχος σαν φιλόσοφος; Δεν μοιάζει ο δεύτερος με άγγελο και ο πρώτος ούτε καν με άνθρωπο; Γιατί ο μεν θυμώδης δεν μπορεί να συγ-κρατήσει ούτε τα δικά του πάθη, ενώ ο πράος ανέχεται και τα πάθη των άλλων. Ο θυμώδης δεν μπορεί να υποφέρει ούτε τον εαυτό του, ενώ ο πράος υπομένει και τα ελαττώματα του άλλου. Ο ένας είναι ναυα-γός, ενώ ο άλλος πλέει με ασφάλεια, γιατί το πλοίο της ζωής του το οδη-γεί πάντοτε ούριος άνεμος, γιατί δεν αφήνει τον άνεμο του θυμού να πέ-σει πάνω στα πανιά και να ανατρέψει το σκάφος της ψυχής του, αλλά αφού φυσήξει κάποια λεπτή και

δροσερή αύρα, η πνοή δηλαδή της ανεξικακίας, τον οδηγεί με πολλή ησυχία στο λιμάνι της ατάραχης και φιλοσοφημένης ζωής. Και όπως ακριβώς στο πλοίο που ναυαγεί, οι ναύτες δεν γνωρίζουν, αν οι αποσκευές που ρίχνουν στη θάλασσα είναι δικές τους ή ξένες, που ανέλαβαν να φυλάξουν, αλλά τις ρίχνουν όλες όσες υπάρχουν μέσα στο πλοίο είτε είναι πολύτιμες είτε όχι, όταν ό-μως περάσει η κακοκαιρία, τότε σκέπτονται την αξία αυτών που έριξαν στη θάλασσα και κλαίνε και εξαιτίας της ζημιάς δεν δοκιμάζουν τη χαρά που έπρεπε για τη γαλήνη που επικράτησε. Το ίδιο γίνεται και εδώ· όταν δηλαδή επικρατήσει ο θυ-μός, και ξεσπάσει η καταιγίδα, οι θυμωμένοι δεν έχουν την ψυχραιμία να πουν τα πρέποντα· όταν όμως σταματήσει ο θυμός και αναλογισθούν αυτά που ξεστόμισαν, τότε καταλαβαίνουν τη ζημιά και δεν αισθάνονται ανάπαυση στην ψυχή τους, γιατί θυμούνται τα άπρεπα λό-για που είπαν και τα οποία τους ντρόπιασαν και τους ζημίωσαν πάρα πολύ, όχι οικονομικά, άλλα στη φήμη που είχαν σχετικά με την επιείκεια και την πραότητα. Είναι λοιπόν πραγματικά σκοτάδι ο θυμός (γιατί πάνω στο θυμό μπορεί να διαπράξει κανείς σκοτεινά έργα).

2. Ο πράος λοιπόν άνθρωπος είναι αγαπητός σ’ όσους τον βλέ-πουν, αγαπητός και σ’ εκείνους που τον γνωρίζουν μόνον εξ ακοής. Και δεν υπάρχει κανείς που, όταν ακού-σει να επαινείται ένας ήμερος άνθρωπος, δεν θα επιθυμούσε να τον δει και να τον χαιρετίσει και να τον έχει συνεχώς μπροστά στα μάτια του, γιατί θεωρεί κέρδος τη φιλία ενός τέτοιου ανθρώπου. Κι’ αν ακόμη μερικοί διαπληκτιστούν μεταξύ τους για χρηματικές διαφορές, πη-γαίνουν γρήγορα στον καλοκάγαθο και πράο, γιατί πιστεύουν, ότι κάθε διαφορά και φιλονεικία θα βρει γρήγορα τη λύση της από την καλωσύνη εκείνου. Κι’ αν συμβεί ο ένας να αισθάνεται έχθρα προς τον άλλο, η ημερότητα του δικαστή τους αναγκάζει να γίνουν πράοι, αυτοί που εύκολα ξεσπούν σε οργή και θυμό... Όπως η ακτίνα του ήλιου μόλις φα-νεί, διώχνει αμέσως το σκοτάδι, έτσι και ο καλοκάγαθος και πράος μετα-βάλλει γρήγορα την ταραχή και τη διαμάχη σε ειρήνη και ησυχία.

Ο πράος και καλοσυνάτος άνθρωπος είναι πατέρας των ορφανών, προστάτης των χηρών, κη-δεμόνας της φτώχειας, βοηθός των αδικουμένων και σ’ όλες τις περι-πτώσεις επιβάλλει τη δύναμη της δικαιοσύνης. Ο πράος πατέρας εί-ναι σεβαστός στο παιδί και το πράο παιδί σεβαστό στον πατέρα και ο δούλος στον κύριό του και τον κύριο τίποτε δεν τον κάνει τόσο συμπαθή στους υπηρέτες, όσο η πραότητα. Γιατί, όταν τον δουν να διακρίνεται για την επιείκειά του και να συμπεριφέρεται σε όλους με πραότητα, πολύ τον εκτιμούν και τον θαυμά-ζουν και τον θεωρούν πιο πολύ πα-τέρα παρά αφέντη.

(1.ΕΠΕ16Α,460-462.2.Μ.G.63,551)